Oikeustapauskokoelma

UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (laajennettu viides jaosto)

22 päivänä marraskuuta 2018 *

Henkilöstö – Virkamiehet – Palvelukseen ottaminen – Ilmoitus avoimesta virasta – Komission sovittelija – Toimivaltainen nimittävä viranomainen – Toimivallan siirto – Menettely – Henkilöstökomitean kuuleminen – Vastuu

Asiassa T-688/16,

Mercedes Janssen-Cases, Euroopan komission virkamies, kotipaikka Bryssel (Belgia), edustajinaan aluksi asianajajat J.-N. Louis ja N. de Montigny, ja sittemmin J.-N. Louis,

kantajana,

vastaan

Euroopan komissio, asiamiehinään aluksi C. Berardis-Kayser ja G. Berscheid, sittemmin G. Berscheid ja L. Radu Bouyon,

vastaajana,

jossa on kyse SEUT 270 artiklaan perustuvasta kanteesta, jossa vaaditaan yhtäältä kumoamaan komission 15.6.2016 tekemä päätös, jolla W nimitettiin komission sovittelijaksi ja 16.6.2016 päivätty muistio, jolla komissio ilmoitti kantajalle valintamenettelyn lopputuloksesta, ja toisaalta määräämään korvausta vahingosta, joka kantajalle väitetysti aiheutui,

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (laajennettu viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja M. van der Woude sekä tuomarit D. Gratsias (esittelevä tuomari), I. Labucka, A. Dittrich ja I. Ulloa Rubio,

kirjaaja: hallintovirkamies M. Marescaux,

ottaen huomioon asian käsittelyn kirjallisessa vaiheessa ja 11.7.2018 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

tuomion

Asian tausta

1 Euroopan yhteisöjen komissio päätti vuonna 1977 luoda sovitteluelimen. Tämän elimen tarkoituksena on tarjota epäbyrokraattinen tapa ratkaista ongelmia työyhteisössä, jotta oikeudenkäyntiä edeltäviin menettelyihin ja oikeudenkäynteihin turvautumista voitaisiin rajoittaa mahdollisimman paljon. Tämän tehtävän tehokas toteutuminen johti siihen, että komissio ”virallisti” kyseisen elimen toiminnan. Näin ollen komissio teki 4.3.2002 päätöksen C(2002) 601, joka koskee sovitteluelimen vahvistamista (jäljempänä sovitteluelimen vahvistamista koskeva päätös). Tämän päätöksen 6 artiklan 3 kohdan mukaan ”komission puheenjohtaja nimittää sovittelijan henkilöstön ja hallinnon pääjohtajan ehdotuksen pohjalta henkilöstökomiteaa kuultuaan”.

2 Komission puheenjohtajan 8.3.2012 tekemällä päätöksellä kantaja Mercedes Janssen-Cases nimitettiin apulaissovittelijan tehtävään komission pääsihteeristön alaiseen sovitteluelimeen.

3 Apulaissovittelijan tehtäviensä lisäksi kantaja toimi virkaa tekevänä sovittelijana 28.2.2013 alkaen, ja tämän jälkeen hänet määrättiin 16.12.2013 tehdyllä päätöksellä hoitamaan tätä tehtävää väliaikaisesti Euroopan unionin virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen (jäljempänä henkilöstösäännöt) 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulla tavalla taannehtivin vaikutuksin 1.3.2013 alkaen.

4 ”Sovittelijan” pääneuvonantajan tehtävästä tuli komission 16.10.2013 tekemällä päätöksellä palkkaluokan AD 13/AD 14 yksikönpäällikön tehtävä.

5 Komissio julkaisi 10.2.2014 avointa virkaa koskevan ilmoituksen COM/2014/366, joka koski sovittelijan/sovitteluelimen yksikönpäällikön tehtävää (palkkaluokka AD 13/AD 14). Kantaja haki kyseistä tehtävää 27.2.2014.

6 Komission henkilöstökomitean keskuskomitea pyysi 7.5.2014 komission henkilöstöhallinnon ja turvallisuustoiminnan pääosaston pääjohtajalle osoittamallaan muistiolla, että sille lähetettäisiin valittujen hakijoiden ansioluettelot ja valintalautakunnan käyttämä arviointitaulukko. Henkilöstökomitean keskuskomitea pyysi näitä asiakirjoja antaakseen sovitteluelimen vahvistamista koskevan päätöksen 6 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun lausunnon, joka on osa valintamenettelyä.

7 Henkilöstökomitean keskuskomitea pyysi 20.6.2014 päivätyllä muistiollaan komission puheenjohtajaa olemaan hyväksymättä komission henkilöstöhallinnon ja turvallisuustoiminnan pääosaston pääjohtajan ehdotusta sovittelijan tehtävään valittavasta henkilöstä niin kauan kuin henkilöstökomitean keskuskomitealla ei ollut mahdollisuutta antaa lausuntoa, koska sille ei ollut toimitettu sen pyytämiä asiakirjoja.

8 Henkilöstökomitean keskuskomitea antoi 17.10.2014 henkilöstöhallinnon ja turvallisuustoiminnan pääosaston pääjohtajalle osoittamallaan muistiolla kielteisen lausunnon pääjohtajan ehdottamasta hakijasta.

9 Henkilöstöhallinnon ja turvallisuustoiminnan pääosasto ilmoitti 22.7.2015 päivätyllä muistiollaan kantajalle komission puheenjohtajan päätöksestä päättää valintamenettely ilman nimitystä sovittelijan tehtävään.

10 Komissio päätti 16.9.2015 nostaa sovittelijan tehtävän pääneuvonantajan luokkaan (palkkaluokka AD 14/AD 15) sekä hyväksyä ja julkaista avointa virkaa koskevan ilmoituksen henkilöstösääntöjen 29 artiklan 1 kohdan a) alakohdan i) ja iii) alakohtien mukaisesti. Tämän päätöksen mukaisesti päätös kyseisen viran täyttämisestä tehdään sovitteluelimen vahvistamista koskevan päätöksen 6 artiklan 3 kohdan mukaisesti. Komissio julkaisi sovittelijan viran täyttämiseksi 7.10.2015 avointa

virkaa koskevan ilmoituksen COM/2015/1801, joka koski palkkaluokan AD 14/AD 15 pääneuvonantajan tehtävää. Kyseisessä ilmoituksessa täsmennettiin, että komission puheenjohtaja nimittää sovittelijan henkilöstöhallinnon ja turvallisuustoiminnan pääosaston pääjohtajan ehdotuksen pohjalta henkilöstökomitean keskuskomiteaa kuultuaan.

11 Kantaja haki sovittelijan tehtävää 16.10.2015 ja oli niiden kolmen hakijan joukossa, jotka kutsuttiin osallistumaan kokeisiin sekä esivalintalautakunnan ja neuvoa-antavan nimityslautakunnan järjestämiin haastatteluihin. Koska W, joka toimi tällöin työterveysyksikön päällikkönä henkilöstöhallinnon ja turvallisuustoiminnan pääosastolla, oli ainut hakija, joka täytti vaaditut edellytykset, neuvoa-antava nimityslautakunta antoi 25.2.2016 myönteisen lausunnon hänen nimittämisestään sovittelijan tehtävään.

12 Henkilöstökomitean keskuskomitea vastasi muun muassa henkilöstöstä vastaavalle komission varapuheenjohtaja K. Georgievalle 13.5.2016 osoittamallaan ilmoituksella henkilöstöhallinnon ja turvallisuustoiminnan pääosaston pääjohtajan 20.4.2016 laatimaan lausuntopyyntöön, joka koski W:n nimittämistä sovittelijan tehtävään. Henkilöstökomitean keskuskomitea valitteli tältä osin sitä, että lausuntopyyntö koski vain ehdotettua hakijaa, eikä se sisältänyt tietoja valitsematta jääneistä hakijoista ja että henkilöstökomitean keskuskomitean oli näin ollen mahdotonta antaa hyödyllistä lausuntoa.

13 Komissio nimitti W:n sovittelijan virkaan 15.6.2016 tekemällään päätöksellä ja ilmoitti 16.6.2016 päivätyllä muistiollaan kantajalle valintamenettelyn lopputuloksesta (jäljempänä yhdessä riidanalaiset päätökset).

14 Kantaja teki 15.9.2016 henkilöstösääntöjen 90 artiklan 2 kohdan mukaisen valituksen riidanalaisista päätöksistä. Komissio hylkäsi valituksen 5.1.2017 tekemällään päätöksellä.

Oikeudenkäyntimenettely ja asianosaisten vaatimukset

15 Kantaja nosti tämän kanteen unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon henkilöstösääntöjen 91 artiklan 4 kohdan mukaisesti 28.9.2016 toimittamallaan kannekirjelmällä.

16 Kantaja esitti unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon samana päivänä toimittamallaan erillisellä asiakirjalla hakemuksen sen päätöksen täytäntöönpanon lykkäämiseksi, jolla W nimitettiin sovittelijan virkaan.

17 Asian käsittely päätettiin 7.10.2016 keskeyttää henkilöstösääntöjen 91 artiklan 4 kohdan mukaisesti siihen saakka kun kantajan 15.9.2016 tekemä valitus hylätään nimenomaisella tai hiljaisella päätöksellä. Oikeudenkäyntimenettely käynnistettiin uudelleen 17.1.2017 mainitun valituksen nimenomaisen hylkäämisen jälkeen.

18 Unionin yleisen tuomioistuimen presidentti hylkäsi W:n nimittämistä sovittelijan virkaan koskevan päätöksen täytäntöönpanon lykkäämistä koskevan hakemuksen 17.2.2017 antamallaan määräyksellä Janssen-Cases v. komissio, (T-688/16 R, ei julkaistu, EU:T:2017:107).

19 Unionin yleinen tuomioistuin päätti viidennen jaoston ehdotuksesta työjärjestyksensä 28 artiklan mukaisesti antaa asian laajennetun ratkaisukokoonpanon käsiteltäväksi.

20 Kantaja vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

– kumoaa riidanalaiset päätökset

– velvoittaa komission maksamaan 100 000 euroa korvauksena aineellisesta vahingosta ja henkisestä kärsimyksestä

– velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

21 Komissio vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

– hylkää kanteen

– velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Oikeudellinen arviointi

Riidanalaisten päätösten kumoamista koskeva vaatimus

Tutkittavaksi ottaminen

22 Komission yksiköille lokakuussa 2008 annettujen johtavassa asemassa olevan henkilöstön palvelukseen nimittämistä koskevien ohjeiden mukaan vain valitsematta jääneille hakijoille tehty ilmoitus on valittajalle vastainen toimi. On kuitenkin todettava, että vaikka tätä ilmoitusta on pidettävä hakemuksen muodollisena hylkäämispäätöksenä, josta alkaa henkilöstösääntöjen 90 artiklan mukainen valitusaika, on kuitenkin niin, että valintamenettelyn päätteeksi toteutettavalla toimella, jolla hakija tulee valituksi ja joka on ainoa riidanalaisessa avointa virkaa koskevassa ilmoituksessa tarkoitettu toimi, on myös oikeudellisia vaikutuksia, joiden välttämätön seuraus edellä mainittu muodollinen hylkääminen on(ks. vastaavasti 30.6.1983 annettu tuomio Schloh v. neuvosto, 85/82, EU:C:1983:179, 40 kohta).

23 Tästä seuraa, että kantajan kanteessaan esittämät kumoamista koskevat vaatimukset on otettava kokonaisuudessaan tutkittaviksi.

Asiakysymys

24 Kantaja esittää kanteensa tueksi neljä kanneperustetta, jotka koskevat

– sovitteluelimen vahvistamisesta tehdyn päätöksen 6 artiklan 3 kohdan rikkomista

– Euroopan unionin perusoikeuskirjan 27 artiklan rikkomista

– harkintavallan ja menettelyn väärinkäyttöä

– ilmeistä arviointivirhettä, hyvän johtamisen ja hyvän hallinnon periaatteiden sekä suhteellisuusperiaatteen loukkaamista, luottamuksensuojan rikkomista ja yhtäläisten mahdollisuuksien politiikan laiminlyöntiä.

25 Kantajan ensimmäisen kanneperusteen yhteydessä esittämät perustelut jakautuvat kahteen osaan. Ensimmäisen osan yhteydessä kantaja väittää, että komission jäsenten kollegiolla ei ollut toimivaltaa tehdä päätöstä W:n nimittämisestä sovittelijaksi, sillä tämä päätös kuuluu sovitteluelimen vahvistamisesta tehdyn päätöksen 6 artiklan 3 kohdan mukaan komission puheenjohtajalle. Toinen osa koskee tämän säännöksen rikkomista, joka johtui henkilöstökomitean kuulemisessa tapahtuneista sääntöjenvastaisuuksista.

26 Ensimmäisen kanneperusteen ensimmäisen osan yhteydessä kantaja väittää erityisesti, että sovitteluelimen vahvistamisesta tehdyn päätöksen 6 artiklan 3 kohdan mukaan toimivalta nimittää komission sovittelija kuuluu komission puheenjohtajalle, joka on henkilöstösääntöjen

2 artiklan 1 kohdan mukainen nimittävä viranomainen näissä asioissa. Tämä komission puheenjohtajan toimivalta mainittiin kantajan mukaan avointa virkaa koskevassa ilmoituksessa, joka johti riidanalaiseen valintamenettelyyn. Käsiteltävänä olevassa asiassa kuitenkin komissio eli elin, jolla ei ollut tältä osin toimivaltaa, teki väitetysti riidanalaiset päätökset ilman, että se oli ennalta saanut tähän toimivaltaa.

27 Toisen osan yhteydessä kantaja tuo esiin, että sovitteluelimen vahvistamisesta tehdyn päätöksen 6 artiklan 3 kohdan mukaisessa henkilöstökomitean keskuskomitean kuuleminen tapahtui sääntöjenvastaisella tavalla, koska komitealle ei toimitettu kaikkia alun perin valittuja hakijoita koskevia asiakirjoja. Kantajan mukaan kyseisen kuulemisen tarkoituksena on antaa henkilöstöhallinnon ja turvallisuustoiminnan pääosaston pääjohtajalle asiantunteva lausunto eri hakijoiden saavutuksista, osaamisesta ja profiilista. Lausunnon antaminen vain siitä hakijasta, jota ehdotetaan komission puheenjohtajalle, vie tältä kuulemiselta sen tehokkaan vaikutuksen ja muuttaa sen pelkäksi henkilöstöhallinnon ja turvallisuustoiminnan pääosaston pääjohtajan ehdotuksen vahvistamiseksi, mitä henkilöstökomitean keskuskomitea ei ole koskaan hyväksynyt.

28 Komissio katsoo riidanalaisten päätösten tekijän toimivallan puuttumista koskevasta väitteestä, että se siirsi sovittelijan nimittämistä koskevan toimivallan puheenjohtajalleen sovitteluelimen vahvistamista koskevan päätöksen 6 artiklan 3 kohdan mukaisesti. Mikään ei kuitenkaan komission mukaan estä sitä käyttämästä tätä toimivaltaa itse yksittäisessä tapauksessa silloin, kun – kuten käsiteltävässä asiassa – komissio toimii henkilöstösääntöjen mukaan nimittävälle viranomaiselle ja muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen mukaan työsopimuksista vastaavalle viranomaiselle myönnetyn toimivallan käytöstä 4.6.2013 annetun päätöksen C(2013) 3288 (lopullinen) mukaisesti nimittävän viranomaisen tehtävässä täytettävänä olevan tehtävän palkkaluokan johdosta. Kyseinen päätös johti komission mukaan sovitteluelimen vahvistamista koskevan päätöksen yksittäiseen implisiittiseen muutokseen. Joka tapauksessa kantaja ei komission mukaan näyttänyt kärsineensä vahinkoa sen takia, että komission jäsenten kollegio teki riidanalaiset päätökset. Lisäksi sovitteluelimen vahvistamisesta tehdyn päätöksen 6 artiklan 3 kohdassa ei komission mukaan aseteta sille velvollisuutta kuulla henkilöstökomitean keskuskomiteaa kaikista alun perin valituista hakijoista. Tästä säännöksestä seuraa komission mukaan sitä vastoin, että henkilöstökomitean keskuskomiteaa on kuultava vain ehdotuksesta, jonka henkilöstöhallinnon ja turvallisuustoiminnan pääosaston pääjohtaja antaa komission puheenjohtajalle, minkä mainittu komitea vaikuttaa itse hyväksyvän.

29 Perustelujen ensimmäisestä osasta on todettava, että sovitteluelimen vahvistamisesta tehdyn päätöksen 6 artiklan 3 kohdasta ilmenee, että komission puheenjohtaja nimittää sovittelijan. Tältä osin kyseinen säännös on katsottava toimeksi, jolla komissio määrittelee henkilöstösääntöjen 2 artiklan 1 kohdan mukaisen nimittävän viranomaisen.

30 Tältä osin on todettava, että komission perustelu, jonka mukaan se ”siirtää” sovitteluelimen vahvistamisesta tehdyn päätöksen 6 artiklan 3 mukaisesti sovittelijan nimittämistä koskevan toimivallan puheenjohtajalleen ja voi näin ollen käyttää itse samaa toimivaltaa silloin, kun se katsoo sen sopivaksi, ei voi menestyä.

31 Toimivallan siirto on nimittäin toimi, jolla siirretty toimivalta siirretään pois delegoivalta viranomaiselta delegaation vastaanottajalle (ks. vastaavasti 13.6.1958 annettu tuomio Meroni v. korkea viranomainen, 10/56, EU:C:1958:8, s. 77 et 78). Toimivallan siirron vaikutus on tehtävien siirto, joka estää valtuutuksen antanutta viranomaista käyttämästä toimivaltaa, jonka se on siirtänyt, muutoin sen päätöstä rasittaisi toimivallan puuttuminen. Valtuutuksen antanut viranomainen voi käyttää toimivaltaa uudestaan vasta, kun toteuttaa ensin toimen, jolla se palauttaa itselleen siirretyn toimivallan. Samalla tavoin kuin toimivallan siirto edellyttää nimenomaista toimea, jolla kyseinen toimivalta siirretään (13.6.1958 annettu tuomio Meroni v. korkea viranomainen, 9/56, EU:C:1958:7, s. 42) oikeusvarmuuden periaate, joka on toimivallan siirtoja koskevien toimien virallisen luonteen taustalla, edellyttää, että toimivallan peruuttaminen tehdään nimenomaisella toimella.

32 Jos oletetaan, että henkilöstösääntöjen 2 artiklan 1 kohdan mukainen toimivaltaisen nimittävän viranomaisen määrittelyä koskeva mekanismi olisi katsottava toimivallan siirroksi tai rinnastettava tällaiseen siirtoon, komissio jättää huomiotta tällaisesta siirtämisestä johtuvan toimivallan menettämisen, kun se katsoo olevansa toimivaltainen käyttämään puheenjohtajansa sijaan itse toimivalta nimittää sovittelija, kun se katsoo tämän olevan aiheellista.

33 On kuitenkin katsottava, että henkilöstösääntöjen 2 artiklan 1 kohdan nojalla, edellä 28 kohdassa mainitun, henkilöstösääntöjen mukaan nimittävälle viranomaiselle ja muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen mukaan työsopimuksista vastaavalle viranomaiselle myönnetyn toimivallan käytöstä 4.6.2013 tehdyn päätöksen C(2013) 3288 (lopullinen) mukaisesti nimitettäessä pääneuvonantaja henkilöstösääntöjen 29 artiklan 1 kohdan a alakohdan i ja iii alakohdan mukaisesti on komission jäsenten kollegio toimivaltainen nimittävä viranomainen.

34 Kuten edellä 10 kohdassa todetaan, komissio päätti 16.9.2015 tekemällään päätöksellä korottaa sovittelijan viran pääneuvonantajien luokkaan (palkkaluokka AD 14/AD 15).

35 Ottaen huomioon nämä sovitteluelimen vahvistamisesta tehdyn päätöksen jälkeiset muutokset, nimittävä viranomainen, jolla on toimivalta nimittää komission sovittelija, on komission jäsenten kollegio. Tässä yhteydessä 16.9.2015 tehdyssä päätöksessä olevalla viittauksella sovitteluelimen vahvistamisesta tehdyn päätöksen 6 artiklan 3 kohtaan ei ole katsottava viitattavan elimeen, jolla on toimivalta nimittää sovittelija, vaan niihin muodollisuuksiin, joita tämän elimen eli komission, on noudatettava sovittelijan nimittämiseen johtavan menettelyn yhteydessä, muun muassa henkilöstökomitean kuulemisen osalta. Avointa virkaa koskevassa ilmoituksessa ollut vastaava viittaus on ymmärrettävä samalla tavalla.

36 Tästä seuraa, että komissio oli toimivaltainen nimittävä viranomainen tekemään W:n nimittämisestä sovittelijan tehtävään 15.6.2016 tehdyn päätöksen, joka tehtiin komission 2173. kokouksen pöytäkirjan mukaan komission puheenjohtajan ehdotuksen perusteella. Tästä seuraa, että ensimmäisen kanneperusteen ensimmäinen osa on hylättävä.

37 Ensimmäisen kanneperusteen toisen osan yhteydessä on muistutettava, että sovitteluelimen vahvistamisesta tehdyn päätöksen 6 artiklan 3 kohdan mukaan nimityksestä päättävä elin nimittää sovittelijan ”henkilöstökomiteaa kuultuaan”.

38 Tältä osin, kuten edellä 35 ja 36 kohdassa todetaan, vaikka komissio oli toimivaltainen nimittävä viranomainen tekemään W:n nimittämistä sovittelijan virkaan koskevan päätöksen, muita sovitteluelimen vahvistamisesta tehdyn päätöksen 6 artiklan 3 kohdan menettelyllisiä vaatimuksia oli edelleen sovellettava. Komissio ei myöskään kiistä asiasta päättävän elimen edellä mainitun säännöksen mukaista velvollisuutta kuulla henkilöstökomiteaa.

39 Kuten komissio itse tuo esiin, sovitteluelimen vahvistamisesta tehdyn päätöksen 6 artiklan 3 kohtaa on tulkittava siten, että siinä asetetaan menettelyn päättävästä lopullisesta päätöksestä vastuussa olevalle elimelle velvollisuus kuulla henkilöstökomiteaa. Lisäksi, vaikka tämä kuuleminen on vain oikeus tulla kuulluksi, eikä merkitse sitä, että henkilöstökomitealla olisi oikeus yhteispäätökseen päätöksestä vastuussa olevan elimen kanssa, kuulemisen tulee olla kuitenkin sen luonteinen, että sillä voi olla merkitystä hyväksytyn päätöksen sisältöön (ks. vastaavasti tuomio 6.3.2001, Dunnett ym. v. EIP, T-192/99, EU:T:2001:72, 89 ja 90 kohta), koska tämä viimersi mainittu merkitsee laajan harkintavallan käyttämistä (tuomio 12.2.1987, Bonino v. komissio, 233/85, EU:C:1987:82, 5 kohta).

40 Kyseessä olevan kuulemisen tehokkuus voidaan tässä yhteydessä taata vain silloin, kun kuulemisen kohde on yhteneväinen lopullisen päätöksen tekevän elimen arvioinnin kohteen kanssa. Näin ollen henkilöstökomitean kuulemisen on koskettava samoja hakijoita, joiden osalta kyseisen elimen on

käytettävä harkintavaltaansa. Tämän kuulemisen tehokkuus nimittäin mitätöitäisiin, mikäli henkilöstökomiteaa pyydettäisiin laatimaan lausunto vain yhdestä hakijasta, kun taas päätöksen tekevä elin arvioisi useita hakijoita ennen valintansa tekemistä.

41 Käsiteltävässä asiassa ensiksikin neuvoa-antavan nimityslautakunnan 25.2.2016 antamasta lausunnosta käy ilmi, että se arvioi kolme hakemusta ja päätti ehdottaa W:n valitsemista riidanalaiseen virkaan (ks. edellä 11 kohta). Siitä käy ilmi myös, että mainittu komitea lähetti komission jäsenten kollegiolle kyseisten kolmen hakijan arviointitaulukot ja ansioluettelot.

42 Toiseksi on syytä muistuttaa, että nimittävällä viranomaisella, joka tekee lopullisen nimityspäätöksen, on oltava mahdollisuus saada tietoa ja suorittaa oma arvio seikoista, jotka valintamenettelyn jokaisessa vaiheessa ovat johtaneet hallinnon eri tasojen, joita on kuultu, kuten neuvoa-antavan nimityslautakunnan, antamiin neuvoa-antaviin lausuntoihin (ks. vastaavasti 15.10.2014 annettu tuomio Euroopan unionin tilintarkastustuomioistuin v. BF, T-663/13 P, EU:T:2014:883, 25 kohta).

43 Tässä yhteydessä komission 2173. kokouksen, jossa tehtiin 15.6.2016 annettu W:n nimittämistä koskeva päätös, pöytäkirjassa todetaan, yhteneväisesti neuvoa-antavan nimityslautakunnan 25.2.2016 antaman lausunnon kanssa, että komission jäsenten kollegiolle saatettiin tarkasteltaviksi asiakirjat, jotka liittyivät niihin kolmeen hakijaan, joita edellä mainittu lautakunta harkitsi riidanalaiseen virkaan. Saman pöytäkirjan mukaan komissio otti huomioon muun muassa neuvoa-antavan nimityslautakunnan 25.2.2016 antaman lausunnon ja suoritti hakijoiden ansioiden vertailun suhteessa tehtävän luonteeseen. Kyseisestä pöytäkirjasta ilmenee tältä osin, että komissio arvioi hakijoiden pätevyyttä, tehokkuutta ja käytöstä yksikössä ja valitsi tehtävään W:n.

44 Kolmanneksi henkilöstökomitean keskuskomitean komission henkilöstöstä vastaavalle varapuheenjohtajalle 13.5.2016 osoittamasta kirjeestä ilmenee, että mainittu komitea oli vastaanottanut lausuntopyynnön henkilöstöhallinnon ja turvallisuustoiminnan pääosaston pääjohtajalta 20.4.2016, toisin sanoen sen jälkeen, kun neuvoa-antava nimityslautakunta oli toimittanut ehdotuksensa komission jäsenten kollegiolle, ja että tämä lausuntopyyntö koski vain komission jäsenten kollegiolle nimitettäväksi ehdotettua hakijaa, eikä niitä kolmea hakijaa, joiden hakemukset oli lähetetty komission jäsenten kollegiolle.

45 Komissio ei kiistä, että vain W:n hakemukseen liittyvät asiakirjat lähetettiin henkilöstökomitean keskuskomitealle lausuntoa varten. Näin ollen komission jäsenten kollegio kohdisti harkintavaltansa asiaan, joka ei vastannut henkilöstökomitean keskuskomitean kuulemista varten määriteltyä asiaa (ks. edellä 12 kohta).

46 Näissä olosuhteissa on todettava, että henkilöstökomitean kuulemisen tehokkaan vaikutuksen takaavia vähimmäisedellytyksiä, jotka edellyttävät, että henkilöstökomitea voi laatia hakijoista lausunnon, jonka päätöksentekoelin arvioi tehdessään lopullisen päätöksensä, ei ole noudatettu.

47 Tästä seuraa, kuten kantaja väittää ensimmäisen kanneperusteen toisessa osassa, että 15.6.2016 tehdyllä päätöksellä, jolla W nimitettiin komission sovittelijaksi, rikottiin sovitteluelimen vahvistamisesta tehdyn päätöksen 6 artiklan 3 kohtaa henkilöstökomitean kuulemisen osalta, ja se on näin ollen kumottava ilman, että on tarpeellista tutkia muita kanneperusteita, jotka on esitetty kanteen tueksi.

48 Koska 16.6.2016 päivätty, niin ikään riidanalainen (ks. edellä 13 ja 22 kohta), muistio, jolla kantajalle ilmoitettiin valintamenettelyn päättymisestä ja hänelle epäedullisesta päätöksestä, perustuu nimenomaisesti toisen hakijan valinnalle ja koska kyseisen valinnan sisältävää päätöstä rasittaa sovitteluelimen vahvistamisesta tehdyn päätöksen 6 artiklan 3 kohdan rikkominen, joka johtaa tämän päätöksen kumoamiseen, on aiheellista kumota myös tämä muistio.

Vahingonkorvausvaatimus

49 Kantaja väittää, että hänen apulaissovittelijana, virkaa tekevänä sovittelijana ja väliaikaisena sovittelijana hoitamiensa asioiden lukumäärä huomioon ottaen riidanalaiset päätökset vahingoittavat hänen mainettaan ja ammatillista uskottavuuttaan. Lisäksi niillä evätään häneltä mahdollisuus nousta palkkaluokkaan AD 14. Kun otetaan lisäksi huomioon, että kantaja toimi kyseisissä tehtävissä yli kolmen vuoden ajan olosuhteissa, joissa hän joutui olemaan huolissaan ja epävarma, kantaja arvioi, että 100 000 euron suuruinen summa on asianmukainen korvaus henkisestä kärsimyksestä ja aineellisesta vahingosta, jotka aiheutuivat komission toiminnasta.

50 Komissio puolestaan korostaa toimiensa olleen kokonaisuudessaan laillisia, joten riidanalaisen vahingonkorvausvaatimuksen tueksi ei voida sen mukaan vedota minkäänlaiseen lainvastaiseen toimeen, joka olisi tiivisti yhteydessä riidanalaisten päätösten kumoamiseen.

51 Toimielinten ja niiden virkamiesten välisissä riita-asioissa myönnetään oikeus vahingonkorvaukseen, jos seuraavat kolme edellytystä täyttyvät: toimielinten moitittu toiminta on lainvastaista, vahinko on todella syntynyt ja toiminnan ja väitetyn vahingon välillä on syy-yhteys (tuomio 12.7.2011, komissio v. Q, T-80/09 P, EU:T:2011:347, 42 kohta).

52 Ensimmäiseksi kantaja tuo esiin, että riidanalaisten päätösten ja väitetyn aineettoman vahingon välillä on syy-yhteys, koska mainitut päätökset antavat vaikutelman, että valittu hakija on kantajaa ansioituneempi.

53 Kuitenkaan se seikka, että kyseessä olevan kaltaiseen tehtävään valittiin toinen hakija, ei sellaisenaan aiheuta vahinkoa hakijoille, joita ei lopulta valittu. Vaikka valinta kertookin siitä, että toista ehdokasta pidettiin kyseisessä tilanteessa ansioituneempana, tämä ei merkitse, että toisten ehdokkaiden ansioista olisi tehty kielteinen arvio, etenkin, kun kyseiset ehdokkaat pääsivät neuvo-antavan nimityslautakunnan tarkastelemaan luetteloon, kuten on asian laita kantajan osalta.

54 Vaikka kantaja esitti kanteensa tueksi kanneperusteen, tässä tapauksessa neljännen, joka koskee hänen ansioidensa vertailua W:n ansioiden kanssa, on kuitenkin niin, että 15.6.2016 tehty päätös nimittää W sovittelijaksi kumotaan tällä tuomiolla kantajan ensimmäisen kanneperusteen yhteydessä esittämän seikan perusteella. Tässä yhteydessä toimi, joka sisältää käsiteltävässä asiassa toteutettua ansioiden vertailua koskevat päätelmät, julistetaan SEUT 264 artiklan 1 kohdan mukaisesti mitättömäksi, ja komission on SEUT 266 artiklan mukaisesti toteutettava vastedes tämän tuomion täytäntöön panemiseksi tarvittavat toimenpiteet.

55 Tästä seuraa, että tällä hetkellä henkinen kärsimys, johon kantaja vetoaa, on joka tapauksessa epävarma.

56 Toiseksi kantaja katsoo, että hänen hakemuksensa hylkääminen vei häneltä lainvastaisella tavalla mahdollisuuden edetä palkkaluokkaan AD 14.

57 Tältä osin riittää kuitenkin, kun todetaan, että mikään ei takaa, että kantaja olisi todetun lainvastaisuuden puuttuessa tullut valituksi riidanalaiseen virkaan ja edennyt tämän seurauksena palkkaluokkaan AD 14. Tältä vahingolta puuttuu siis joka tapauksessa suora syy-yhteys todettuun lainvastaisuuteen.

58 Lisäksi on katsottava, että siltä osin kuin esitettyjen väitteiden on katsottava kohdistuvan sellaisen vahingon korvaamiseen, joka ei ole seurausta riidanalaisista päätöksistä, vaan komission toiminnasta ennen avointa virkaa koskevaa ilmoitusta COM/2015/1801, väitteitä ei voida ottaa tutkittaviksi, koska oikeudenkäyntiä edeltävään menettelyyn ei turvauduttu. Kun kantajalle esitettiin tätä koskevia kysymyksiä suullisessa käsittelyssä, hän väitti, että tämä toiminta oli kiinteästi yhteydessä riidanalaisiin päätöksiin. On kuitenkin todettava, että kyseinen toiminta eroaa luonteensa vuoksi W:n nimittämisestä

sovittelijan virkaan 15.6.2016 tehtyyn päätökseen johtaneesta valinnasta. Näin ollen kantajan valituksen 192 ja 194 kohtaa, jotka koskivat tätä toimintaa on tarkasteltava henkilöstösääntöjen 90 artiklan mukaisena hakemuksena. Tämä hakemus kuitenkin hylättiin 5.1.2017 tehdyllä päätöksellä (ks. edellä 14 kohta), eikä siitä tehty valitusta.

59 Joka tapauksessa väliaikainen nimitys voi henkilöstösääntöjen 7 artiklan 2 kohdan mukaan kestää enintään vuoden, paitsi jos sen tarkoituksena on korvata virkamies, joka on siirretty tilapäisesti muihin tehtäviin yksikön edun mukaisesti tai joka on kutsuttu asepalvelukseen tai joka on pitkällä sairauslomalla. On niin ikään totta, että kantaja hoiti väliaikaisella nimityksellä sovittelijan virkaa 1.3.2013-1.10.2016, ilman, että väliaikaisuus perustui sellaisiin syihin, joilla olisi voitu perustella nimityksen jatkamista kauemmin kuin yhden vuoden ajan.

60 Joka tapauksessa henkilöstösääntöjen 7 artiklan 2 kohdasta ilmenee, että väliaikaisuuden neljännestä kuukaudesta alkaen virkamiehellä on oikeus tasoituskorvaukseen, mikä sulkee pois syy-yhteyden aineelliseen vahinkoon.

61 Lopuksi kantajan väitetystä epävarmasta tilanteesta aiheutuneesta henkisestä kärsimyksestä on todettava, että avointa virkaa koskevalla ilmoituksella COM/2014/366 käynnistetty valintamenettely päätettiin ilman yhdenkään ehdokkaan valintaa, mistä kantaja, joka ei ollut tällöin ehdotettu ehdokas, hyötyi voidessaan täten jatkaa sovittelijan tehtävissä väliaikaisesti. Se seikka, että kantaja toimi tehtävissään silloin, kun avointa virkaa koskevalla ilmoituksella COM/2015/1801 käynnistetty menettely oli kesken, kuuluu kiinteästi tilanteisiin, joissa viran täyttäminen edellyttää kilpailumenettelyä. Tällaiseen tilanteeseen kuuluu kiinteästi myös epävarmuus, jonka tämä menettely aiheuttaa kaikille siihen osallistuville hakijoille.

62 Tässä yhteydessä se seikka, että kantajan työtoverit eivät ymmärtäneet, mistä syistä komissio ei ollut ajoissa saattanut päätökseen menettelyitä sovittelijan viran täyttämiseksi, mikäli tämä seikka oletetaan riidattomaksi, ei ole omiaan vahingoittamaan kantajan mainetta.

63 Tästä seuraa, että vahingonkorvausvaatimus on hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

64 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 134 artiklan 1 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on pääasiallisesti hävinnyt asian, komissio on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut, mukaan luettuina välitoimimenettelystä aiheutuneet kulut.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (laajennettu viides jaosto),

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Euroopan komission 15.6.2016 tekemä päätös, jolla W nimitettiin komission sovittelijaksi ja 16.6.2016 päivätty muistio, jolla komissio ilmoitti Mercedes Janssen-Casesille valintamenettelyn lopputuloksesta, kumotaan.

2) Kanne hylätään muilta osin.

3) Komissio velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, välitoimimenettelystä aiheutuneet kulut mukaan lukien.

Van der Woude Gratsias Labucka

Dittrich Ulloa Rubio

Julistettiin Luxemburgissa 22 päivänä marraskuuta 2018.

Allekirjoitukset